

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr.unic 657/MF/CNPF/2020)

Participantul la avizare (expertizare)/ consultare publică	Conținutul obiecției/ propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
AVIZARE PRIMARĂ		
Ministerul Economiei și Infrastructurii	<p>Proiectul de lege prevede modificarea art.11 din Legea nr.414/2006, prin instituirea unor norme, care vor admite stabilirea de către CNPF a momentului liberalizării sau revenirii la situația centralizată (similar situației actuale când CNPF determină primele unice pe piață) de calculare și aplicare a primelor de asigurare la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto internă și externă.</p> <p>Totodată proiectul de lege nu prevede reglementarea anumitor condiții, care ar determina ca CNPF să stabilească oportunitatea și momentul liberalizării sau centralizării calculării primelor de asigurare. În aceste condiții evidențiem că propunerile expuse în proiect nu asigură previzibilitate și stabilitate pentru activitatea de întreprinzător (asigurătorilor), ceea ce contravine principiului <i>stabilității și predictibilității normelor juridice</i>, consacrat de art.3 al legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Astfel, considerăm judicios de prevăzut în proiect unele condiții economice cantitative și calitative exprese privind piața asigurătorilor, care ar fi aplicate de CNPF pentru determinarea modului corespunzător de calculare și aplicare a primelor de asigurare la asigurarea de răspundere civilă auto internă și externă (liberalizarea sau centralizarea calculării primelor de asigurare), garantând previzibilitatea și stabilitatea activității asigurătorilor.</p> <p>Adițional relevăm că, <i>proiectului de lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule</i> (număr unic 304/MF/CNPF/2020), care este în proces de avizare, prevede abrogarea Legii nr.414/2006.</p>	<p style="text-align: center;">Se comentează</p> <p>Asigurarea de răspundere civilă auto, de regulă, obligatorie în toate țările, mai cu seamă cele europene, a generat în procesul de liberalizare a tarifelor de rigoare (prime de asigurare) RCA situații vulnerabile și sensibile în materie de asigurări (dezbateri publice, concurența neloială, manipulări pe piață).</p> <p>Practica unor țări (UE), care au reglementat calculul primelor de asigurare la discreția asigurătorilor fără o trecere treptată la liberalizarea tarifelor de asigurare, denotă că aceștia (asigurătorii) au oferit produse de asigurare RCA la prețuri infime, fapt ce a avut drept consecință falimentul unor companii locale, lideri pe piața asigurătorilor obligatorii de răspundere civilă auto, cu repercusiuni majore asupra beneficiarilor de asigurări.</p> <p>În acest sens, pentru a evita un impact nefast asupra pieței de asigurări, procesul de liberalizare (irreversibilitatea căruia constituie o certitudine) trebuie să fie unul (re)gândit și racordat la contextul în evoluție a dezvoltării socio-economice.</p> <p>Astfel, pentru a nu periclita piața asigurătorilor obligatorii de răspundere civilă internă (RCA) și externă (Carte Verde), pentru a proteja, în același timp, drepturile consumatorilor, se consideră relevantă agrearea unei soluții legislative în vederea <i>stabilirii de autoritatea de supraveghere, conform actelor sale normative a cadrului metodologic de calculare și aplicare al primelor de asigurare aferent asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă</i>.</p> <p>Având în vedere absența instrumentelor de garantare a onorării obligațiilor de plată pe domeniul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă (RCA) și externă (Carte Verde), cum ar fi funcționarea Fondului național de garantare în asigurări, implicit reglementarea unor proceduri specifice de plată a sumelor cuvenite creditorilor de asigurări în cazul insolvenței asigurătorilor, o politică</p>

		<p>tarifară necorespunzătoare ar conduce iminent la riscuri pentru stabilitatea financiară a companiilor de asigurări, consecință constituind imposibilitatea despăgubirii persoanelor ce au avut de suferit urmare a impactului produs de autovehiculele perscanelor asigurate.</p> <p>În aceasta ordine de idei, proiectul de lege prevede de competența CNPF elaborarea cadrului normativ ce va asigura funcționalitatea unui segment atât de important per sector, precum și instituirea mijloacelor, metodelor și tehnicilor flexibile de intervenție a CNPF pe piața asigurărilor de răspundere civilă auto.</p> <p>Totodată, atragem atenția că condițiile ce au impus necesitatea efectuării amendamentelor propuse, precum și practica RM privind modul de reglementare a tarifului la primele RCA au fost expuse în nota informativă a proiectului.</p> <p>În partea ce ține de proiectul Legii nr. unic 304/MF/CNPF/2020, conform dispozițiilor finale ale acestuia, legea intră în vigoare la expirare a 12 luni din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, la momentul actual, proiectul fiind la etapa de definitivare conform avizelor recepționate.</p>
<p>Ministerul Afacerilor Interne</p>	<p>Se atrage atenția asupra faptului că Legea asupra căreia se operează modificări va fi abrogată în temeiul unui act proiect de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule (număr unic 304/MF/CNPF/2020) autor - Ministerul Finanțelor.</p> <p>Prin urmare, se conchide asupra oportunității modificării art.11 și 12 din Legea nr.414/2006, întrucât normele propuse spre amendare se află într-o altă redacție, aranjament și conținut, în proiectul cu numărul unic 304 enunțat.</p>	<p style="text-align: center;">Se comentează</p> <p>Conform dispozițiilor finale la proiectul de lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule (număr unic 304/MF/CNPF/2020) - <i>legea intră în vigoare la expirare a <u>12 luni din data publicării</u> în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.</i></p> <p>În această ordine de idei, reieșind din faptul că piața are nevoie de o gestiune predictibilă, politica tarifară per-domeniu fiind una corelată la evoluția social-economică de ansamblu, se propune amendarea art.11 și expunerea acestuia în următoarea redacție - <i>Cadrul metodologic de calculare și aplicare al primelor de asigurare aferent asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă se stabilește de autoritatea de supraveghere, conform actelor sale normative</i></p> <p>Din considerentele că piața de asigurări autohtonă este una imatură, respectiv urmează a fi consolidată și restartată, în contextul crizei pandemice și celei economice, convingerea autorității de supraveghere se rezumă că o liberalizare imediată și fără careva corecții (din partea CNPF), iminent va periclita <i>regulile de joc</i>, cu eventuale consecințe de ordin social și financiar (pentru asigurații – persoane fizice și juridice) și cu impact economic pentru companiile de asigurări. Lecția însușită, urmare a liberalizării tarifare într-un șir de țări (atât cu piețe dezvoltate,</p>

	Pct.9 din Nota informativă la proiect urmează a fi exclus, în temeiul art.30 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, potrivit căruia, compartimentele prevăzute la alin.(1) lit.g)-k), se includ în nota informativă doar dacă, la elaborarea proiectului actului normativ, au fost realizate etapele corespunzătoare.	cât și cu piețe în tranziție), rezidă în stringența necesitate de un calendar de <i>liberalizare</i> graduală, sub administrarea autorității de supraveghere. Se acceptă. La pct.9 din Nota informativă la proiect doar s-a punctat că conform art.1 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar-bancar și nebancar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.
CA General Asigurări SA	Susține modificările, iar în partea ce ține de calcularea și aprobarea tarifelor, se propune de a efectua aceste acțiuni în baza informației statistice cel puțin de două ori pe an.	Se comentează. Conform amendamentelor propuse - <i>Cadrul metodologic de calculare și aplicare al primelor de asigurare aferent asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă se stabilește de autoritatea de supraveghere, conform actelor sale normative.</i> În acest sens, periodicitatea se va stabili conform actelor normative ale CNPF.
Ministerul Justiției	Lipsa obiecțiilor	Se acceptă.
SAR MOLDCARGO SA	Lipsa obiecțiilor	Se acceptă.
AVIZARE REPETATĂ		
Ministerul Justiției	La art. I pct.3 menționăm că sintagma de către o entitate de audit cu renume și experiență aferentă auditului instituțiilor financiare nu corespunde condițiilor de claritate și previzibilitate impuse unui act normativ. În acest sens se va face referire la actul normativ care stabilește criteriile pentru o entitate de audit cu renume și experiență aferentă auditului instituțiilor financiare. La fel, considerăm că trebuie specificat renumele entității ca fiind național sau internațional.	Se acceptă. Lit.c) a art.31 alin.(2) se expune în redacția: „c) prezintă autorității de supraveghere o dată la doi ani, în termen de 5 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune un raport privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, efectuat de către o entitate de audit cu experiență și renume internațional. <i>Criteriile care trebuie să fie întrunite de entitatea de audit în scopul calificării acesteia drept o entitate de audit cu experiență și renume internațional, precum și modul de selectare și aprobare prealabilă a acesteia se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.</i> ”.
	La art. II pct.1 cu referire la alin. 7) în scopul neadmiterii acțiunilor frauduloase din partea adunării generale a acționarilor asiguratorului (reasiguratorului) pe perioada de administrare specială considerăm că după	Se acceptă. Conform propunerii alin.(7) s-a redactat după cum urmează:

	<p>textul prin derogare de la prevederile alin (6), trebuie introdus textul <i>cu acordul scris al autorității de supraveghere</i>, aceasta condiție formală asigurând legalitatea acțiunilor adunării generale a acționarilor asiguratorului (reasiguratorului) pe pericada de administrare specială prevăzute la alineatul menționat.</p>	<p>„(7) Prin derogare de la prevederile alin. (6), <i>cu acordul scris al autorității de supraveghere</i>, adunarea generală a acționarilor asiguratorului (reasiguratorului) poate adpta hotărâri care nu contravin scopurilor instituirii administrării speciale și nu împiedică exercitarea atribuțiilor și drepturilor administratorului special, inclusiv hotărâre privind desemnarea reprezentantului acționarilor în perioada de administrare specială cu dreptul de a contesta decizia autorității de supraveghere privind instituirea administrării speciale.”</p>
<p>Ministerul Economiei și Infrastructurii</p>	<p>Considerăm că norma impusă la art. I pct.3 ce prevede stabilirea unei funcții adiționale BNAA, care va impune BNAA sa prezinte autorității de supraveghere un raport de audit realizat de o entitate de audit cu renume și experiență aferentă auditului instituțiilor financiare internaționale privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asiguratorilor licențiați pentru asigurarea de răspundere civilă auto externă. Considerăm că această normă creează dezechilibru între reglementările concurente ce contravine art.3, alin.1, lit.c) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>Evidențiem că potrivit art.3, alin.(1), din Legea nr.287/2017 contabilității și raportării financiare, evaluarea conformării activității economice a asiguratorilor, care sunt entități de interes public, cu cerințele privind conformarea activelor și a rezervelor de asigurare se realizează anual în contextul auditării situațiilor financiare conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS). În acest context, normele propuse va impune cerințe adiționale pentru aspecte deja auditate, ceea ce va impune costuri adiționale față de mediul de afaceri (asiguratorii) neargumentate.</p> <p>De asemenea, considerăm că cuvintele „o entitate de audit cu renume și experiență aferentă auditului instituțiilor financiare internaționale” este necesară a fi modificate, deoarece sunt neclare, admit situații de echivoc, ceea ce nu asigură predictibilitate normelor, astfel cum prevede art.3, alin.(1) și art.54, alin.(1) din Legea nr.100/2017.</p>	<p>Se comentează.</p> <p>În conformitate cu art. 40 alin.(7) din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări, <i>Autoritatea de supraveghere poate stabili, prin acte normative, efectuarea de activități de audit la asiguratorii (reasiguratorii) în alte scopuri decât cel prevăzut la alin.(2) și de standardele aplicabile în cazurile respective.</i></p> <p>Conform pct. 33 din Hotărârea CNPF 19/3/2019, autoritatea de supraveghere solicită asiguratorilor (reasiguratorilor), după caz, dispunerea efectuării auditului în scop de supraveghere.</p> <p>Corespunzător, în pct. 35 se stipulează că procedurile aferente auditului în scop de supraveghere specific sectorului asigurărilor, include de asemenea și modalitatea de calcul și raportare a structurii și a componentelor marjelor de solvabilitate, a indicatorilor de performanță, a formării și menținerii rezervelor tehnice de asigurare. În sensul în care BNAA este o asociație a tuturor societăților de asigurare, care sunt licențiate în baza legii, să practice în Republica Moldova activitatea de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto și care îndeplinește atribuțiile de birou național în Sistemul Internațional de Asigurări „Carte Verde” se propune ca acest audit să fie efectuat în cadrul BNAA în mod centralizat, odată la 2 ani la nivelul pieței „Carte Verde”.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Articolul 31 alineatul (2) lit.c) se redactează după cum urmează:</p> <p>„c) prezintă autorității de supraveghere o dată la doi ani, în termen de 5 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune un raport privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asiguratorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, efectuat de către o entitate de audit cu experiență și renume internaționale. Criteriile care trebuie să fie îndeplinite de entitatea de audit în scopul calificării acesteia drept o entitate de audit cu experiență și renume internaționale, precum și modul de selectare și aprobare</p>

		<p><i>prealabilă a acesteia se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.”.</i></p>
<p>Ministerul Afacerilor Interne</p>	<p>Se reiterează obiecțiile relevate anterior, și anume, inoportunitatea modificării art.11 și 12 din Legea nr.414/2006 întrucât normele propuse spre amendare se află într-o altă redacție, aranjament și conținut în proiectul de lege cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule (număr unic 304/MF/CNPF/2020).</p>	<p>Se comentează.</p> <p>Conform dispozițiilor finale la proiectul de lege privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse de vehicule (număr unic 304/MF/CNPF/2020) - <i>lege intră în vigoare la expirare a 12 luni din data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova</i> (peste o anumită perioadă de timp).</p> <p>Astfel, la moment, până la adoptarea și intrarea în vigoare a proiectului de Lege cu nr.unic 304/MF/CNPF/2020, este necesară amendarea art.11 cu expunerea - <i>Cadrul metodologic de calculare și aplicare al primelor de asigurare aferent asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă se stabilește de autoritatea de supraveghere, conform actelor sale normative.</i></p> <p>Din considerentele că piața de asigurări autohtonă este una imatură, respectiv urmează a fi consolidată și restartată, în contextul crizei pandemice și celei economice, convingerea autorității de supraveghere se rezumă că o liberalizare imediată și fără careva corecții (din partea CNPF), iminent va periclita regulile de joc, cu eventuale consecințe de ordin social și financiar (pentru asigurații – persoane fizice și juridice) și cu impact economic pentru companiile de asigurări. Lecția însușită, urmare a liberalizării tarifare într-un șir de țări (atât cu piețe dezvoltate, cât și cu piețe în tranziție), rezidă în stringenta necesitate de un calendar de liberalizare graduală, sub administrarea autorității de supraveghere.</p>
	<p>La art.2, pct.1 d.n proiect, cuvântul „hotărâri” se substituie cu „hotărâri”, în conformitate cu Ordinul ministrului educației, culturii și cercetării, nr.872 din 17 octombrie 2016.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art.2, pct.1 din proiect, cuvântul „hotărâri” se substituie cu „hotărâri”.</p>
	<p>La art.2, pct.2, propunerea înaintată contravine art.172 alin.(1) din Codul administrativ, potrivit căruia, dacă un act administrativ individual defavorabil este contestat cu cerere prealabilă, autoritatea publică, din oficiu sau la cererea persoanei afectate, poate suspenda executarea lui până la finalizarea procedurii prealabile. Subsecvent, o asemenea reglementare se regăsește și în art.214 alin.(1) din Codul prenotat, potrivit căruia, suspendarea executării actului administrativ individual contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de judecată care examinează acțiunea de contencios administrativ. Reclamantul poate solicita instanței de judecată competente suspendarea executării actului administrativ individual până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ dacă autoritatea publică investită cu soluționarea cererii prealabile a refuzat</p>	<p>Se comentează.</p> <p>Actele administrative emise de Comisia Națională a Pieței Financiare, derivă din faptul că este o autoritate publică investită cu putere de decizie, de dispensă, de interdicție, de intervenție, de control și de sancționare disciplinară și administrativă, în limitele stabilite de legislație, a participanților la piața financiară nebancaară.</p> <p>Subsecvent, în vederea respectării obligației statului de a proteja interesele naționale în activitatea economică și financiară (articolul 126 alin. (2) lit. c) din Constituție) și în scopul elaborării unui cadru regulatoriu prudent pentru piețele financiare și a unui cadru de supraveghere echivalent cu cel în vigoare în Uniunea Europeană, autorul proiectului a stabilit această derogare anume în cadrul administrării speciale în condițiile legii. Autoritatea de supraveghere deține</p>

	suspendarea sau nu a soluționat cererea de suspendare în termenul stabilit la art. 172 alin. (3).	<p>competențele necesare pentru a impune întreprinderilor de asigurare și de reasigurare să remedieze punctele slabe sau deficiențele identificate în cursul procesului de supraveghere, fiind necesară executarea imediată și neîntreruptă a actelor CNPF.</p> <p>Luând în considerație specificul pieței financiare nebankare și importanța funcționării regulamentare a acesteia, este imperios de a acorda garanții regimului de executarea a actelor autorității de supraveghere, inclusiv reieșind din imperativul excluderii practicilor abuzive de imixtiune admise de către și prin intermediul instanțele judecătorești, întru neadmiterea subrogării prerogativelor autorității de supraveghere</p> <p>Astfel, art. 23 din Legea nr.192/1998 statuează prezumpția existenței interesului public în executarea imediată și neîntreruptă a actelor CNPF.</p>
	La pct.6 din nota informativă, textul enunțat este incomplet, or, potrivit anexei nr.1 la Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, la acest compartiment se va indica lista actelor normative ce urmează a fi modificate sau abrogate sau se va comunica despre integrarea organică a proiectului înaintat spre promovare fără a fi necesară modificarea suplimentară a altor acte normative.	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p> <p>La pct.6 din nota informativă, textul a fost redactat după cum urmează: <i>modificările propuse nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative amendate, corespunzător nu este necesară modificarea suplimentară a altor acte normative.</i></p>
	La pct.7 din nota informativă, se va menționa despre acțiunile întreprinse în vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional (crearea grupurilor de lucru, organizarea dezbaterilor publice, meselor rotunde, publicarea proiectului pentru consultare publică etc.). Prin urmare, mențiunea despre rezultatul avizării proiectului nu este suficientă.	<p style="text-align: center;">Se acceptă.</p> <p>Pct.7 din nota informativă a fost modificat și redactat după cum urmează: „Potrivit art.32 alin.(1)-(3) din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017 și Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pentru consultări publice pe pagina - web oficială a Comisiei Naționale a Pieței Financiare și a Ministerului Finanțelor, precum și a fost supus avizării de către instituțiile de resort.” S-a menționat publicarea pe site având în vedere situația epidemiologică Covid-19.</p>
<p style="text-align: center;">Consiliului Concurenței</p>	Competența oferită prin proiect Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule (BNAA), de prezentare în termeni concreți a raportului privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, efectuat de o entitate de audit cu renume și experiență aferentă auditului instituțiilor financiare internaționale, pentru o perioadă de timp nedeterminată, crează premise pentru restrângerea, împiedicarea și eliminarea concurenței dintre entitățile de audit care efectuează auditul asigurătorilor (reasigurătorilor) și astfel, afectează libera concurență asigurată de Legea concurenței și libertatea de a contracta a companiilor de asigurare, garantată de Codul civil nr. 1107/2002.	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial.</p> <p>Sensibilizăm, că necesitatea <i>elaborării unui raport privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă efectuat de către o entitate de audit cu renume internațional și experiență aferentă auditului instituțiilor financiare internaționale</i> derivă și <u>din cerințele-condițiile partenerilor strategici de dezvoltare (Banca Mondială, Consiliul Birourilor „Carte Verde” (CoB) și Fondul Monetar Internațional)</u>, în contextul redresării operațional-financiare a sectorului de asigurări, efectuării unei <i>”radiografii”</i> periodice a pieței de asigurări din R.Moldova asupra solvabilității (în contextul și trecerii</p>

În contextul în care pentru trimestrul III al anului 2020, sunt eligibile să efectueze auditul asiguratorilor (reasiguratorilor) 13 entități de audit, conform informației publice de pagina web a Comisiei Naționale a Pieței Financiare, prin selectarea de către BNAA a unei entități pentru o perioadă de timp nelimitată, piața auditului asiguratorilor (reasiguratorilor) va fi închisă, respectiv nu va mai exista posibilitatea de manifestare a concurenței între entitățile de audit pe această piață.

Astfel, entitatea de audit selectată de către BNAA, dar nu la libera alegere a companiilor de asigurări, pentru efectuarea raportului privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asiguratorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, fără a fi prevăzute de lege criterii clare și cerințele de calitate a serviciilor de audit care să corespundă standardelor internaționale, va fi din start favorizată nejustificat, în raport cu alte potențiale entități de audit care vor dori să intre pe piața dată.

La caz, limitarea concurenței se va manifesta prin reducerea numărului de entități de audit care sunt în drept să efectueze auditul companiilor de asigurări ce activează pe piața asigurărilor obligatorii de răspundere civilă auto externă, piață care este concentrată, fiind prezente doar 10 companii, fapt ce va putea crea premise prielnice pentru schimbul de informații strategice/sensibile dintre aceste companii, ce vizează comportamentul lor pe piață.

Totodată, cerința instituită prin proiect față de entitatea de audit, de a dispune de renume și experiență aferentă auditului instituțiilor financiare internaționale privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asiguratorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, urmează a fi racordată la cerințele Legii nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare și ale Directivei 2006/43 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate.

la regimul Solvabilitate II), corectitudinii calculării rezervelor tehnice, calității activelor societăților de asigurări licențiate, precum și un exercițiu actuarial al obligațiilor aferente certificatelor „Carte Verde”.

Reieșind din atribuțiile legale și statutare ale BNAA și obligațiile față de Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurare „Carte Verde”, și având posibilitatea de intervenție în caz de neonorare a angajamentelor care derivă din apartenența la Sistemul Carte Verde, se consideră oportună completarea legii 414/2006 prin includerea atribuției BNAA de a efectua auditul solvabilității, rezervelor tehnice și activelor. În acest sens, auditul s-a dispus ca să fie efectuat de către o entitate de audit cu experiență și renume internaționale, din motiv că auditul respectiv necesită costuri suplimentare, fiind dispus de efectuat odată la 2 ani sub ghidarea BNAA.

De specificat că criteriile cumulative pentru corespunderea și selectarea ”entității de audit cu experiență și renume internaționale” se vor stabili prin actul normativ al autorității de supraveghere.

Totodată în scopul minimizării costurilor per companie pentru serviciile de audit și obținerii rezultatelor omogene per piața de asigurări, se propune evaluarea formării și menținerii rezervelor tehnice și a solvabilității la nivel de BNAA.

Prin stabilirea auditului efectuat odată la 2 ani, autorul proiectului nu intenționează să limiteze concurența sau să favorizeze nejustificat entitățile de audit care vor dori să intre pe această piață, deoarece în sarcina societăților de audit este efectuarea auditului situațiilor financiare și a auditului în scop de supraveghere a asiguratorilor în fiecare an. Considerăm că rapoarte de audit raportate de societăți de asigurare și care pot fi efectuate de 13 entități de audit eligibile (lista accesibilă pe www.cnpf.md) nu îngrădesc posibilitatea de manifestare a concurenței.

Astfel, conform condițiilor legal funcționabile (art.40 alin.(1) din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări, activitatea asiguratorului (reasiguratorului) **se supune unui audit anual extern** efectuat de către o societate de audit sau de către un auditor întreprinzător individual, care dețin licență pentru activitatea de audit și/sau certificat de calificare al auditorului în domeniul asigurărilor.

Mai mult, conform normei din art.40 alin.(7) din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări, autoritatea de supraveghere poate stabili, prin acte normative, efectuarea de activități de audit la asiguratorii (reasiguratorii)

în alte scopuri decât cel prevăzut la alin.(2) și de standardele aplicabile în cazurile respective. În acest sens, prin Regulamentul cu privire la auditul asigurătorilor (reasigurătorilor), aprobat prin Hotărârea CNPF 19/3/2019 a fost stabilit că auditul în scop de supraveghere (*adecvarea și implementarea politicilor și procedurilor interne ale asigurătorului în domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului*) se va efectua anual de către o entitate de audit aprobată de autoritatea de supraveghere în condițiile expuse în Regulament.

În condițiile expuse, entitățile de audit eligibile **efectuează în mod obligatoriu anual 2 (două) misiuni de audit** – auditul situațiilor financiare și auditul în scop de supraveghere (*adecvarea și implementarea politicilor și procedurilor interne ale asigurătorului în domeniul de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului*) – nefiind limitată concurența la efectuarea auditului de entități de audit.

În sensul celor atestate, BNAA fiind membră a unei asociații internaționale, reprezintă relevanța și denotație privind efectuarea auditului pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă „Carte Verde” de către o societate de audit de talie internațională. Respectiv, ca o garanție a solidității și credibilității, ar fi dispunerea efectuării evaluării solvabilității, rezervelor tehnice și a activelor de către o entitate de audit cu experiență și renume internațional.

Mai mult, una din cerințele înaintate pentru repunerea Republicii Moldova ca membru cu drepturi depline în SIA Carte Verde era efectuarea auditului intern al BNAA de către o societate de audit cu renume.

Suplimentar, ținem să remarcăm că Banca Mondială, prin adresarea sa din 16 noiembrie 2020 și prin Aide-Memoire-ul prezentat ca rezultat al misiunii din 5 – 16 octombrie 2020 petrecute cu referire la sectorul financiar, a reiterat necesitatea inițierii cât mai curând a unei evaluări (bazate pe calcule actuariale) a sectorului de asigurări „Carte Verde” de către o entitate de audit cu experiență și renume internațional.

Reieșind din cele expuse, precum și urmare celor expuse, articolul 31 alineatul (2) a fost redactat și expus după cum urmează:
„c) prezintă autorității de supraveghere o dată la doi ani, în termen de 5 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune un raport privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asigurătorilor licențiați

		<p><i>pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, efectuat de către o entitate de audit cu experiență și renume internaționale. Criteriile care trebuie să fie îndeplinite de entitatea de audit în scopul calificării acesteia drept o entitate de audit cu experiență și renume internaționale, precum și modul de selectare și aprobare prealabilă a acesteia se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.”.</i></p>
<p>Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule</p>	<p>Din lectura proiectului, se denotă că art.11 se expune în redacție nouă, cu o abordare generalistă asupra modalității de calcul al primelor de asigurare RCA. Astfel, se modifică conceptul existent care reglementează expres implementarea regimului liberalizat de stabilire a primelor de asigurare RCA, cu amânarea multiplă a intrării în vigoare a regimului în cauză. Conform noilor amendamente, cadrul metodologic de calcul și aplicare al primelor de asigurare aferent asigurării RCA (internă și externă) se stabilește de autoritatea de supraveghere conform actelor sale normative.</p> <p>Totodată, alin.(2) al aceluiași articol din proiect prevede obligativitatea pusă în sarcina asigurătorilor și a intermediarilor în asigurări de a informa solicitantul asigurării privind cuantumul primei de asigurare, precum și a coeficientului bonus-malus care va fi aplicat.</p> <p>Astfel, odată cu expunerea în redacția propusă a art.11 și modificarea art.12 alin.(3) prin excluderea trimiterii la art.11 alin.(2), devine imperios necesară și amendarea alin.(4) al aceluiași art.12 din Legea nr.414/2006 în vigoare, anume în partea ce ține de reglementarea mecanismului de aplicare a sistemului bonus-malus. În acest sens, propunem excluderea sintagmei finale a alin.(4): „ce prevede reduceri anuale de 5%, dar de cel mult 50% pe parcursul a 10 ani, a primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru utilizatorii care, în decursul a 10 ani, nu au comis accidente de autovehicul, precum și majorarea primei de asigurare pentru utilizatorii care au comis accidente de autovehicul.”</p> <p>Se argumentează propunerea cu faptul, că, atât timp cât norma legală de bază (art.11) prevede că autoritatea de supraveghere stabilește cadrul metodologic de calcul și aplicare al primelor de asigurare RCA (internă și externă) conform actelor sale normative, iar sistemul bonus-malus fiind în directă dependență cu mărimea primei de asigurare, opinăm că, aplicarea acestuia urmează a fi reglementată în mod detaliat, prin act normativ al CNPF, fără indicarea în textul de lege a anumitor plafonări/limite de reduceri sau majorări de primă. Asemenea aspecte, precum și încadrarea anumitor situații în clasa malus sau bonus, perioada de timp aferentă acestor situații și coeficientul corespunzător, etc. urmează a fi coroborate cu</p>	<p>Se comentează.</p> <p>Reglementarea mecanismului de aplicare a sistemului bonus-malus prin includerea reducerilor anuale de 5%, dar de cel mult 50% pe parcursul a 10 ani, a primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru utilizatorii care, în decursul a 10 ani, nu au comis accidente de autovehicul, precum și majorarea primei de asigurare pentru utilizatorii care au comis accidente de autovehicul – este în vigoare din 09.09.2007 (Legea nr.414/2006).</p> <p>Prin urmare reglementarea deja funcțională timp de 13 ani a acordat mai multor consumatori de servicii de asigurare dreptul de a beneficia de bonus de 50% la subscrierea contractelor RCA internă. În aceste condiții, pentru a nu priva persoanele de dreptul legal acordat, doar prin cadrul metodologic poate fi prevăzut un coeficient de corecție/ajustare în funcție de o medie a claselor bonus- malus.</p> <p>Conform datelor Sistemului informațional RCA-Data, gestionat de CNPF, 286 339 deținători de polițe din totalul de 656 182, au clasa bonus B17 (reducere de 50%), ceea ce constituie 43,7% din consumatorii serviciilor de asigurare RCA internă. Revizuirea la momentul textului de lege cu amendarea anumitor plafonări/limite de reduceri sau majorări de prime va afecta în mod inevitabil deținătorii de polițe și va trata într-un mod inechitabil această categorie de persoane.</p>

<p>statistici actualizate și, în consecință, revizuite și reglementate în actul normativ subsidiar de aplicare.</p> <p>În conchidere, opinăm că aplicarea sistemului bonus-malus trebuie să răspundă principiilor generale de echilibrare și individualizare a riscurilor în utilizarea acestuia, precum și atingerea obiectivului asigurărilor RCA de a-i determina pe asigurați să achite prime proporționale cu riscul la care sunt supuși și, totodată, să împartă în mod echitabil și solidar daunele pe care le provoacă.</p>	
<p>La Articolul 31 alin.(2) lit.c), atribuțiile BNAA s-au completat cu o atribuție nouă: <i>BNAA prezintă autorității de supraveghere o dată la doi ani, în termen de 5 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune un raport efectuat de către o entitate de audit cu renume și experiență aferentă auditului instituțiilor financiare internaționale privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asiguraților licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă.</i></p> <p>Din textul acestui amendament derivă că autorii proiectului determină în sarcina și competența BNAA obligativitatea efectuării unui exercițiu complex de evaluare, o dată la doi ani, a capacității și stabilității financiare a asiguraților emitenți Carte Verde, în partea care se referă la indicatorii de solvabilitate și stabilitate financiară a acestora.</p> <p>De notat că, evaluarea solvabilității, a rezervelor tehnice și a activelor asiguraților, inclusiv cei licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, constituie aspecte complexe ale activității de supraveghere desfășurată exclusiv de către autoritatea de supraveghere, atribuție și competență improprie BNAA.</p> <p>BNAA, conform atribuțiilor legale și statute și în condițiile art.24 din Directiva 2009/103/EC, îndeplinește prerogativele de Birou Național al Republicii Moldova în Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurare „Carte Verde”, iar în acest sens, supraveghează modul în care membrii săi exercită drepturile și îndeplinesc obligațiile ce le revin exclusiv în baza contractelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externe, cu posibilitatea de intervenție în caz de neonorare a angajamentelor care derivă din apartenența la Sistemul Carte Verde. Or, analiza activității asiguraților și verificarea corespunderii acestora normelor legale în vigoare pe toate clasele de asigurări incluse în licența de activitate, depășește sfera competențelor legale atribuite Biroului Național.</p> <p>Pe de altă parte, în corespundere cu Legea nr.192/1998, Comisia Națională a Pieței Financiare este autoritatea autonomă a administrației publice centrale, responsabilă față de Parlament, care reglementează și autorizează activitatea participanților la piața financiară nebancaară, precum și</p>	<p style="text-align: center;">Se comentează.</p> <p>În conformitate cu art.31 alin.(1) lit. k) din Legea nr.407/2006, BNAA poate să exercite alte atribuții stabilite în prezenta lege și în statut.</p> <p>Corespunzător, potrivit art.10 alin.1 lit.n) din Statutul BNAA, aceasta desfășoară și alte activități, îndreptate spre reprezentarea și promovarea intereselor membrilor Biroului Național, ce nu contravin legislației în vigoare și prevederilor prezentului Statut.</p> <p>Respectiv BNAA, supraveghind modul în care membrii săi își exercită drepturile și îndeplinesc obligațiile ce le revin în baza contractelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externe, poate stabili cerințe de stabilitate financiară mai exigente în vederea asigurării unei gestiuni prudentiale a activității asiguraților licențiați pentru asigurarea RCA externă.</p> <p>Prerogativa funcțională respectivă este acordată BNAA pornind de la calitatea de membru Biroului Național, fiind responsabil pe deplin pentru toate obligațiile asumate în virtutea calității deținute și este răspunzător pentru toate contractele de asigurare de răspundere civilă auto externă.</p> <p>Astfel, reieșind din atribuțiile legale și statute ale BNAA și obligațiile față de Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurare „Carte Verde”, și având posibilitatea de intervenție în caz de neonorare a angajamentelor care derivă din apartenența la Sistemul Carte Verde, se consideră oportună completarea legii 414/2006 prin includerea atribuției BNAA de a efectua evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor.</p> <p>În această ordine de idei, reieșind din faptul că piața are nevoie de o gestiune predictibilă, pentru a nu periclita piața asigurărilor obligatorii de răspundere civilă externă (Carte Verde) și pentru a proteja, în același timp, drepturile consumatorilor, se consideră relevantă agrearea unei soluții legislative în vederea stabilirii unei norme ce ar implementa obligativitatea efectuării evaluării pe segmentul „Carte Verde” de o entitate cu experiență internațională.</p>

supraveghează respectarea legislației de către ei. În acest scop, Comisia Națională este investită cu putere de decizie, de dispensă, de interdicție, de intervenție, de control și de sancționare disciplinară și administrativă, în limitele stabilite de legislație.

Respectiv, opinăm că, în virtutea competențelor legale, CNPF, în calitate de autoritate de supraveghere, deține instrumente adecvate pentru a dispune, coordona și de a lua atitudine în baza rezultatelor unor exerciții complexe de evaluare a solvabilității și a capacității financiare a asigurătorilor emitenți Carte Verde.

Verificarea corespunderii activității asigurătorilor, implicit a capacității financiare a acestora din perspectiva solvabilității, corespunderii rezervelor de asigurare și calității activelor admise pentru acoperirea solvabilității și rezervelor de asigurare, este de competența și în **atribuția directă și exclusivă a autorității de supraveghere**, competență care nu poate fi delegată sau transpusă în sarcina și obligația BNAA, ultimul având alte prerogative funcționale.

Bazând-ne pe experiența altor state la efectuarea de exerciții similare (a se consulta, spre exemplu:

https://asfromania.ro/files/engleza/EN%20BSR%20-%20Follow-up%20actions_13032020.pdf; <https://www.fsc.bg/en/supervised-entities/reviews-of-the-bulgarian-pensions-and-insurance-sector-2016/>), rezultă că acestea se realizează sub egida autorităților de supraveghere cu stabilirea unui Comitet de Coordonare a întregului proces.

Având în vedere că unul din obiectivele primordiale ale autorității de supraveghere este de a proteja consumatorii produselor de asigurare prin consolidarea comportamentului de piață și prevenirea unor evoluții viitoare nefavorabile, este plauzibil ca evaluarea complexă a indicatorilor prudențiali ai asigurătorilor să fie în sarcina supraveghetorului și nu a unei asociații profesionale. Dacă e să facem o analogie cu sectorul bancar, atunci trebuie să menționăm că un exercițiu aproximativ a fost dispus și coordonat anterior de către Banca Națională a Moldovei.

Un exercițiu de evaluare complexă a asigurătorilor va cuprinde verificări de acuratețe a datelor reflectate în evidența contabilă, conformitatea la principalii indicatori prudențiali, inclusiv adecvarea rezervelor tehnice, prin urmare, evaluarea de regulă poate aduce ajustări semnificative la situațiile financiare ale asigurătorilor și poate avea impact asupra indicatorilor prudențiali. În consecință, **supraveghetorul este autoritatea potrivită și adecvată de a coordona și interveni atât în procesul de evaluare cât și pe măsura rezultatelor evaluării.**

Mai mult, fiind un domeniu care funcționează atât în baza actelor normative naționale, dar și internaționale (Regulamentului General al Consiliului Birourilor, adoptat de către Adunarea generală din 30 mai 2002, cu modificările ulterioare) exercițiul de evaluare complexă poate fi atribuit în acest sens către BNAA.

Respectiv, ca o garanție a solidității și credibilității, ar fi dispunerea efectuării evaluării solvabilității, rezervelor tehnice și a activelor de către o entitate de audit cu experiență și renume internațional.

În acest sens, auditul s-a dispus ca să fie efectuat de către o organizație de audit extern, cu experiență și renume la nivel internațional. Din motiv că auditul respectiv necesită costuri suplimentare, acesta s-a dispus de efectuat odată la 2 ani, fiind ghidat de BNAA.

Mai mult, una din cerințele înaintate pentru repunerea Republicii Moldova ca membru cu drepturi depline în SIA Carte Verde era efectuarea auditului intern al BNAA de către o societate de audit cu renume.

Suplimentar, ținem să remarcăm că Banca Mondială, prin adresarea sa din 16 noiembrie 2020 și prin Aide-Memoire-ul prezentat ca rezultat al misiunii din 5 – 16 octombrie 2020 petrecute cu referire la sectorul financiar, a reiterat necesitatea inițierii cât mai curând a unei evaluări (bazate pe calcule actuariale) a sectorului de asigurări „Carte Verde” de către o entitate de audit cu experiență și renume internațional.

Reieșind din cele expuse, CNPF insistă asupra necesității efectuării periodice a unui exercițiu de evaluare complexă a sectorului asigurătorilor, și în special a emitenților de „Carte Verde”, articolul 31 alineatul (2) lit. c) fiind redactat și expus după cum urmează:

„c) prezintă autorității de supraveghere o dată la doi ani, în termen de 5 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune un raport privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, efectuat de către o entitate de audit cu experiență și renume internațional. Criteriile care trebuie să fie îndeplinite de entitatea de audit în scopul calificării acesteia drept o entitate de audit cu experiență și renume internațional, precum și modul de selectare și aprobare prealabilă a acesteia se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.”

Un alt argument că un exercițiu de evaluare complexă a sectorului de asigurări este mult mai indicat de a fi sub coordonarea supraveghetorului, se referă la faptul că exercițiile de evaluare sectorială se efectuează pentru a identifica și conștientiza riscurile și vulnerabilitățile prezente în sistem, respectiv pe măsura gravității acestora, **supraveghetorul ia măsuri și intervine pentru a preveni șocuri de sistem.**

Distinct de aceasta se cere a sublinia că, în corespundere cu prevederile art.40 alin.(1), alin.(7) și alin.(8) din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări, activitatea asigurătorului se supune unui audit anual extern efectuat de către o societate de audit sau de către un auditor întreprinzător individual, care dețin licență pentru activitatea de audit și/sau certificat de calificare al auditorului în domeniul asigurărilor. Autoritatea de supraveghere poate stabili, prin acte normative, efectuarea de activități de audit la asigurători (reasigurători) în alte scopuri decât cel prevăzut la alin.(2) și de standardele aplicabile în cazurile respective. Asigurătorul (reasigurătorul) este obligat să încheie un contract cu societatea de audit, aprobată de autoritatea de supraveghere în condițiile stabilite prin actele normative ale autorității de supraveghere. În acest sens, Regulamentul cu privire la auditul asigurătorilor, aprobat prin Hotărârea CNPF nr.19/3 din 13.05.2019, stabilește exhaustiv cerințele față de entitatea de audit și membrii echipei de audit, modalitatea de exercitare a auditului situațiilor financiare, exercițiul de audit în scop de supraveghere, etc.

Corespunzător, asigurătorii, indiferent de liniile de business practicate (asigurări obligatorii sau facultative, asigurări de daune sau de persoane și/sau de răspundere civilă), în condițiile actuale, deja sunt obligați să efectueze auditul extern anual obligatoriu, parte din acest audit fiind și evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asigurătorilor. Respectiv, ca o alternativă ar fi dispunerea de criterii mai calitative pentru auditul extern care va audita situațiile financiare ale asigurătorilor în conformitate cu Standardele Internaționale de Audit. În acest sens, auditul să fie efectuat de către o organizație de audit extern, cu renume și cu experiență recunoscută la nivel internațional.

Nu este judicios și nici argumentat stabilirea criteriului de experiență pentru entitatea de audit de a avea „experiență aferentă auditului instituțiilor financiare internaționale”. Înțelegerea noastră este că entitatea de audit trebuie să aibă în portofoliu exerciții de audit la Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare sau altele asemenea?

Stabilirea periodicității exercițiului de auditare a asigurătorilor emitenți „Carte Verde”, indicat a fi efectuată o dată la doi ani, este de asemenea

	<p>împovărătoare. Respectiv, considerăm că stabilirea frecvenței efectuării unui asemenea exercițiu de auditare ar trebui coroborată cu aspecte precum impactul generat asupra pieței, costurile semnificative pe care le implică, scopurile și obiectivele evaluării, iar în dependență de acestea, dar nu limitându-se la, autoritatea de supraveghere, la intima convingere și necesitate va dispune efectuarea evaluării atunci când consideră necesar.</p> <p>Reieșind din cele expuse, BNAA susține necesitatea efectuării periodice a unui exercițiu de evaluare complexă a sectorului asigurărilor, și în special a emitenților de „Carte Verde”, care în final să identifice vulnerabilitățile și riscurile din piață, însă acest exercițiu nu poate fi transpus/delegat în sarcina Biroului Național, din care motive considerăm oportun excluderea din proiect a acestei proceduri ca atribuție pusă în competența Biroului Național (art.31 alin.(2) lit.c).</p>	
<p>CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA</p>	<p>CA „GENERAL ASIGURĂRI” SA a analizat repetat modificările în proiectul Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule și informează, că în linii generale susține modificările prezentate cu unele rețineri.</p> <p>În partea ce ține, de calcularea și aprobarea tarifelor (modificarea art.11), propunem de a efectua prezentele acțiuni de către autorii Proiectului de lege în baza informației statistice, cel puțin de două ori pe an și accentuăm necesitatea plasării acestei obligații în lege pentru că în contextul în care se anulează prevederile legislative privind libera opțiune de stabilirea primei de asigurare ținând cont de propriile statistici și evenimente derulate în timpul activității, cel puțin Asigurătorii și Asigurați să beneficieze de o revizuire semestrială a tarifelor de asigurare ținând cont de toate statisticile înregistrare și evenimentele de șoc ale pieței care pot afecta semnificativ tariful de asigurare.</p>	<p style="text-align: center;">Se comentează.</p> <p>Conform amendamentelor propuse - <i>Cadrul metodologic de calculare și aplicare al primelor de asigurare aferent asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă se stabilește de autoritatea de supraveghere, conform actelor sale normative.</i></p> <p>În acest sens, conform actelor normative ale CNPF se va stabili periodicitatea calculării.</p>
	<p>Privind completarea articolului 31 alin.(2), Vă comunicăm, că nu susținem aprobarea modificărilor în redacția supusă avizării.</p> <p>În urma examinării proiectului de Lege, nu susținem fundamental intervențiile ce se intenționează a fi, sub riscul de a contesta judiciar acest act normativ, în cazul în care proiectul se va aproba în redacția expusă avizării.</p> <p>Inițial ținem să menționăm că textul ce se intenționează a fi introdus conform Proiectului de Hotărâre</p> <p>„c) prezintă autorității de supraveghere o dată la doi ani, în termen de 5 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune un raport efectuat de către o entitate de audit de renume și experiență recunoscută în domeniul auditului</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial.</p> <p>În conformitate cu art.3C alin.(1) din Legea nr.414/2006, cu privire la asigurări, <i>Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule (BNAA) este o asociație profesională, necomercială, constituită prin comunitate de interese, cu statut de persoană juridică, bazată pe principiul apartenenței obligatorii a asigurătorilor de răspundere civilă auto în calitate de membru, care îndeplinește prerogativele și atribuțiile de Birou Național al Republicii Moldova în Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurare „Carte Verde”.</i></p> <p>Corespunzător, Consiliul Birourilor este asociație internațională a birourilor naționale din statele membre ale sistemului internațional de</p>

instituțiilor financiare internaționale” nu corespunde exigențelor prevăzute la art.54 alin.(1) din Legea cu privire la actele normative.

Astfel prin acest text se creează o neclaritate și concizie care lasă loc de interpretare cu multe echivocuri. Astfel, prin sintagma „instituții financiare internaționale” se înțelege o organizație constituită de guvernele mai multor state sau de alte organizații internaționale ce au drept scop acordarea de investiții, împrumuturi, susținere de proiecte de finanțare. Instituții financiare internaționale sunt Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, Corporația Financiară Internațională, Asociația Internațională de Dezvoltare, Agenția de Garantare Multilaterală a Investițiilor, Centrul Internațional de Reglementare a Diferențelor din Domeniul Investițiilor, Banca Mondială, Fondul Monetar Internațional și altele.

Clarificându-ne ce este o instituție financiară internațională, urmează să descifrăm cum determină Asigurătorul societatea de audit care are o experiență recunoscută în domeniul auditului instituțiilor financiare internaționale. Prin constatarea faptului dacă societatea de audit nemijlocită a realizat o misiune de audit la o astfel de instituție financiară internațională? Sau societatea de audit face parte dintr-un grup de societăți de audit care au realizat misiunea de audit la o instituție financiară? Sau membrul echipei de audit, conducătorul societății de audit să dispună de renume și experiență recunoscută în domeniul instituțiilor financiare internaționale? Întrebări care se lasă fără de răspuns la aplicare proiectului de act normativ și nici în nota informativă a acestuia nu este explicat nimic. Iar imediat ce acest proiect de lege va fi aprobat, la executarea acestuia, Autorii proiectului vor fi nevoiți să aprobe imediat și o Hotărâre de interpretare a normei introduse. Ori în dependență de incertitudinile formulate mai sus, putem deduce câteva concluzii:

- a) nici o societate de audit înregistrată în Republica Moldova nu ar avea dreptul să facă auditul extern obligatoriu pentru emitenții de “Carte Verde”;
- b) doar societățile de audit care fac parte dintr-un grup de entități de audit ce au realizat audit la organizații internaționale, fapt ce restrânge substanțial numărul entităților de audit admise pentru auditul extern obligatoriu pentru emitenții de “Carte Verde” și subminează grav concurența pe piața de audit cu suportul unui act normativ subordonat legii neavizat de Consiliul Concurenței și organul de supraveghere a auditorilor din Republica Moldova;
- c) există posibilitatea ca un număr mai mare de entități de audit din Republica Moldova să fie eligibile pentru emitenții de “Carte Verde” dacă au personal experimentat în auditul instituțiilor financiare internaționale;

asigurare „Carte Verde”, care administrează și coordonează relațiile între birourile naționale privind asigurarea de răspundere civilă auto.

În sensul celor atestate, BNAA fiind membră a unei asociații internaționale, reprezintă relevanța și denotație privind efectuarea auditului pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă „Carte Verde” de către o societate de audit de talie internațională. Respectiv, ca o garanție a solidității și credibilității, ar fi dispunerea efectuării evaluării solvabilității, rezervelor tehnice și a activelor de către o entitate de audit cu experiență și renume internațional.

Mai mult, una din cerințele înaintate pentru repunerea Republicii Moldova ca membru cu drepturi depline în SIA Carte Verde era efectuarea auditului intern al BNAA de către a societate de audit cu renume.

Suplimentar, ținem să remarcăm că Banca Mondială, prin adresarea sa din 16 noiembrie 2020 și prin Aide-Memoire-ul prezentat ca rezultat al misiunii din 5 – 16 octombrie 2020 petrecute cu referire la sectorul financiar, a reiterat necesitatea inițierii cât mai curând a unei evaluări (bazate pe calcule actuariale) a sectorului de asigurări „Carte Verde” de către o entitate de audit cu experiență și renume internațional.

Reieșind din cele expuse, precum și urmare celor expuse, articolul 31 alineatul (2) a fost redactat și expus după cum urmează:

„c) prezintă autorității de supraveghere o dată la doi ani, în termen de 5 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune un raport privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, efectuat de către o entitate de audit cu experiență și renume internaționale. Criteriile care trebuie să fie întrunite de entitatea de audit în scopul calificării acesteia drept o entitate de audit cu experiență și renume internaționale, precum și modul de selectare și aprobare prealabilă a acesteia se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.”.

d) și o ultimă concluzie ar fi de ce punctul de reper se referă la „instituție financiară internațională” a căror specific de activitate se asimilează cu a persoanelor juridice publice, cum ar fi Banca Națională a Moldovei, în contextul în care experiența auditului urmează a fi focusată în activitatea entităților financiare private.

Considerăm că textul propus spre modificare este deplasat din context, deoarece acesta este specific și caracteristic auditului extern a persoanelor juridice publice și autorităților publice autonome cum ar fi Banca Națională a Moldovei conform art. 68 din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei, Comisia Națională a Pieței Financiare conform art.6 din Legea cu privire la Comisia Națională a Pieței Financiare.

Dacă e să facem o paralelă cu sectorul bancar, potrivit art.5 alin.(3) din Regulamentul cu privire la auditul băncilor, prevede expres că „Banca Națională a Moldovei aprobă societatea de audit pentru efectuarea auditului extern al băncii, care cumulativ întrunește următoarele criterii:

1) Nu i-a fost retrasă aprobarea Băncii Naționale a Moldovei în contextul respectării prevederilor cadrului legal aferent activității băncilor și/sau domeniul auditului extern al băncii din ultimii 3 ani;

2) Dispune de minimum 3 ani de experiență în domeniul auditului situațiilor financiare ale entităților de interes public;

3) Echipa societății de audit desemnată pentru misiunea de audit respectivă întrunește următoarele condiții:

a) cel puțin 1/3 din echipa societății de audit dispune de experiență în domeniul auditului situațiilor financiare conform standardelor internaționale de raportare financiară (în continuare –IFRS);

b) cel puțin un auditor dispune de certificat de calificare a auditorului instituțiilor financiare, eliberat de Banca Națională a Moldovei;

c) cel puțin un auditor dispune de certificat de calificare a contabilului, eliberat de către o societate internațională independentă;

d) cel puțin un auditor din echipa societății de audit dispune de certificat de audit în sisteme informaționale CISA, eliberat de către o societate internațională independentă ce se ocupă cu dezvoltarea, adoptarea și utilizarea cunoștințelor și practicilor acceptate la nivel mondial pentru sistemele informatice de vârf în industrie ISACA (în continuare – certificat CISA);

e) cel puțin un membru al echipei societății de audit are o experiență de cel puțin 3 ani în domeniul auditului situațiilor financiare ale entităților de interes public, dintre care un an în domeniul auditului situațiilor financiare ale băncilor.”, nefiind sub nici o formă restricționat tipul entității de audit și

ratingul acesteia, este pus accentul pe experiența și capacitățile profesionale ale membrii echipei de audit antrenate în realizarea auditului extern.

În sectorul asigurărilor, acest concept este preluat la pct.9 din Regulamentul cu privire la auditul asigurătorilor și nu vedem necesitatea intervenirii cu unele modificări suplimentare pentru a pune cenzură pe criteriul internațional al entității de audit, în detrimentul criteriul de experiență profesională și practică internațională al membrilor echipei de audit la realizarea auditului pentru Asigurători.

Respectiv, considerăm oportun de a se face intervenții la pct.9 din Regulamentul cu privire la auditul asigurătorilor, dacă este necesar de a ridica eticheta controlului de audit la nivel internațional față de membrii echipei de audit, ci nu pe entitățile de audit, care în mod indirect le sunt impuse Asigurătorilor entități de audit membre a grupurilor de audit internaționale dar care dispun de echipe de audit pregătite la același nivel cu membrii entităților de audit locale.

Accentuăm asupra faptului că în conformitate cu prevederile art.32 alin.(2) din Legea cu privire la actele normative, acest proiect de Lege urmează a fi supus avizării de către Consiliul Concurenței, căci acest proiect subminează vădit concurența loială pe piața prestării serviciilor de audit și vor genera cheltuieli considerabile pentru asigurători ca urmare a creșterii prețurilor pentru prestarea serviciilor de audit din partea puținelor entități agreeate de acest act normativ să realizeze audit extern pentru emitenții de „Carte Verde”.

SA „Acord Grup”

Completarea legii 414/2006 cu alin.(7¹) la art.42, va crea ambiguitate în aplicarea acestuia în raport cu prevederile Codului administrativ, în special art. 171 „Executarea”, art. 171 „Suspendarea executării actului administrativ individual de către autoritatea publică” și art. 214 „Suspendarea executării actului administrativ individual contestat”.

În acest sens, menționăm că procedura contestării actelor administrative, cât și efectele acesteia, nu urmează a fi prevăzută în Legea cu privire la asigurări, dar în Codul administrativ, în care, în eventualitatea cazului urmează a fi introduse modificările corespunzătoare.

Se comentează.

Actele administrative emise de Comisia Națională a Pieței Financiare, derivă din faptul că este o autoritate publică investită cu putere de decizie, de dispensă, de interdicție, de intervenție, de control și de sancționare disciplinară și administrativă, în limitele stabilite de legislație, a participanților la piața financiară nebancaară.

Subsecvent, în vederea respectării obligației statului de a proteja interesele naționale în activitatea economică și financiară (articolul 126 alin. (2) lit. c) din Constituție) și în scopul elaborării unui cadru regulatoriu prudent pentru piețele financiare și a unui cadru de supraveghere echivalent cu cel în vigoare în Uniunea Europeană, autorul proiectului a stabilit această derogare anume în cadrul administrării speciale în condițiile legii. Autoritatea de supraveghere deține competențele necesare pentru a impune întreprinderilor de asigurare și de reasigurare să remedieze punctele slabe sau deficiențele identificate în cursul procesului de supraveghere, fiind necesară executarea imediată și neîntreruptă a actelor CNPF.

		<p>Luând în considerație specificul pieței financiare nebankare și importanța funcționării regulamentare a acesteia, este imperios de a acorda garanții regimului de executarea a actelor autorității de supraveghere. Reieșind din imperativul excluderii practicilor abuzive de imixtiune admise de către și prin intermediul instanțele judecătorești, întru neadmiterea subrogării prerogativelor autorității de supraveghere. Astfel, art. 23 Legea nr.192/1998 statuează prezumpția existenței interesului public în executarea imediată și neîntreruptă a actelor CNPF.</p>
<p>CA ASTERRA GRUP SA</p>	<p>Art.I, pct.1 din proiect – nu suntem de acord deoarece modificarea art.11 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube de autovehicule nr. 414, nu asigură predictibilitate pentru asigurători și contravine art.5, alin.(2) din Legea nr.407 cu privire la asigurări (reasigurări), în baza cărora se realizează licențierea asigurătorilor pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto.</p> <p>Conform normelor menționate, raporturile dintre asigurat și asigurător, drepturile și obligațiile fiecărei părți, condițiile și modul lor de implementare în cazul asigurărilor obligatorii urmează a fi stabilite prin lege.</p> <p>Astfel, stabilirea momentului liberalizării asigurărilor RCA reprezintă drepturi și obligații pentru asigurător: care trebuie să fie predictibile, ceea ce impune să fie stabilite în lege și nu printr-un act normativ emis în scopul punerii în funcțiune a legii (subordonat legii).</p>	<p>Se comentează.</p> <p>Cu referire la art.11 se punctează că prima de asigurare nu poate fi stabilită prin lege deoarece calculul primei este unul actuarial și implică analiza unor informații statistice privind date care variază în timp precum:</p> <ul style="list-style-type: none"> -numărul polițelor de asigurare expuse la risc; -numărul și valoarea daunelor; - prognoza evoluției polițelor RCA. În aceste situații este exclus momentul predictibilității. <p>Prin modificările în cauză nu are loc stabilirea momentului liberalizării asigurărilor RCA, deoarece acesta este deja stabilit în Hotărârea 25/2 din 24.06.2019 în vigoare și aplicabile din 01.07.2019.</p>
	<p>Considerăm că reducerile pentru primele de asigurare la asigurarea RCA internă prevăzute la art.12, alin.(3) și alin.(4) din Legea nr.414 urmează a fi excluse, deoarece sunt norme care nu comportă caracter permanent, sunt stabilite prin calcule actuariale în dependență de evoluția daunelor și frecvenței daunelor, care pot varia de la o perioadă la alta. Astfel de prevederi urmează a fi stabilite în actele normative cu caracter metodologic.</p>	<p>Se comentează.</p> <p>Reducerea acordată în baza normelor statuate în art.12, alin.(3) din Legea nr.414/2006 este motivată prin faptul că persoanele juridice care activează în domeniul transportului internațional de mărfuri și pasageri, încadrați în sistemul TIR-CARNET și INTER-BUS (și care dispun de certificatul de asigurare "Carte verde" emis pe 12 luni) se afla preponderent pe teritoriul statului terț, din care motiv probabilitatea de a cauza prejudicii pe teritoriul R.Moldova este redusă.</p> <p>Reglementarea mecanismului de aplicare a sistemului bonus-malus prin includerea reducerilor anuale de 5%, dar de cel mult 50% pe parcursul a 10 ani, a primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto pentru utilizatorii care, în decursul a 10 ani, nu au comis accidente de autovehicul, precum și majorarea primei de asigurare pentru utilizatorii care au comis accidente de autovehicul – este în vigoare din 09.09.2007 (Legea nr.414/2006).</p> <p>Prin urmare reglementarea deja funcțională timp de 13 ani a acordat mai multor consumatori de servicii de asigurare dreptul de a beneficia de</p>

		<p>bonus de 50% la subscrierea contractelor RCA internă. În aceste condiții, pentru a nu priva persoanele de dreptul legal acordat, doar prin cadru metodologic poate fi prevăzut un coeficient de corecție/ajustare în funcție de o medie a claselor bonus- malus.</p> <p>Conform datelor Sistemului informațional RCA-Data, gestionat de CNPF, 286 339 deținători de polițe din totalul de 656 182, au clasa bonus B17 (reducere de 50%), ceea ce constituie 43,7% din consumatorii serviciilor de asigurare RCA internă. Revizuirea la moment a textului de lege cu amendarea anumitor plafonări/limite de reduceri sau majorări de prime va afecta în mod inevitabil deținătorii de polițe și va trata într-un mod inechitabil această categorie de persoane.</p>
	<p>Art.I, pct.3 din proiect – nu suntem de acord deoarece prevederile din proiect nu sunt clare și sunt în contradicție cu cadrul normativ în vigoare, generează cheltuielile adiționale pentru asigurători întru realizarea unor sarcini care se dublează. Astfel, realizarea auditului corectitudinii calculării rezervelor tehnice și evaluării activelor asigurătorului se realizează obligatoriu de asigurări în contextul auditului situațiilor financiare conform SIRF, evaluarea care se realizează de actuar care sunt parte a echipei de audit, sau autoritatea poate realiza această evaluare în contextul auditului în scop de supraveghere, astfel cum prevăd prevederile pct.8, alin.4) și pct.35, lit.b) din Regulamentul cu privire la auditul asigurătorilor (reasigurătorilor) (Hotărârea CNPF nr. 19/3 d.n 13.05.2019.</p> <p>De asemenea, prevederile ce țin de calificarea entității de audit ca fiind cu renume, precum și necesitatea deținerii experiență aferentă auditului instituțiilor financiare internaționale sunt prevederi ambigue și neclare, ceea ce contravine art.3, alin.(1), lit.d) din Legea cu privire la actele normative, nr.100, neasigurând coerență și stabilitate normelor juridice. Astfel, nu sunt clare criteriile de determinare a renumelui entității și ce ar presupune experiență în auditul instituțiilor financiare internaționale, în cazul în care se consideră instituții financiare internaționale FMI și grupul Băncii Mondiale.</p> <p>Considerăm că astfel de prevederi nu pot fi susținute, stimulează crearea de cheltuieli adiționale pentru asigurător, care vor fi admise pe fondul unor evaluări care pot fi realizate deja în baza actelor normative în vigoare menționate.</p> <p>Totodată aceste completări intră în contradicție cu prevederile Legii Concurenței nr.183 din 11.07.2012. Respectiv nici în nota nici în sinteza obiectivelor și propunerilor nu am observat avizul din partea Consiliului Concurenței și considerăm necesar solicitarea avizului din partea acestei instituții.</p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă parțial.</p> <p>În conformitate cu art.30 alin.(1) din Legea nr.414/2006, cu privire la asigurări, <i>Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule (BNAA) este o asociație profesională, necomercială, constituită prin comunitate de interese, cu statut de persoană juridică, bazată pe principiul apartenenței obligatorii a asigurătorilor de răspundere civilă auto în calitate de membru, care îndeplinește prerogativele și atribuțiile de Birou Național al Republicii Moldova în Consiliul Birourilor Sistemului Internațional de Asigurare „Carte Verde”.</i></p> <p>Corespunzător, Consiliul Birourilor este asociație internațională a birourilor naționale din statele membre ale sistemului internațional de asigurare "Carte Verde", care administrează și coordonează relațiile între birourile naționale privind asigurarea de răspundere civilă auto. În sensul celor atestate, BNAA fiind membră a unei asociației internaționale, reprezintă relevanța și denotație privind efectuarea auditului pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă „Carte Verde” de către o societate de audit de talie internațională.</p> <p>Respectiv, ca o garanție a solidității și credibilității, ar fi dispunerea efectuării evaluării solvabilității, rezervelor tehnice și a activelor de către o entitate de audit cu experiență și renume internațional.</p> <p>Mai mult, una din cerințele înaintate pentru repunerea Republicii Moldova ca membru cu drepturi depline în SIA Carte Verde era efectuarea auditului intern al BNAA de către a societate de audit cu renume.</p> <p>Suplimentar, ținem să remarcăm că Banca Mondială, prin adresarea sa din 16 noiembrie 2020 și prin Aide-Memoire-ul prezentat ca rezultat al misiunii din 5 – 16 octombrie 2020 petrecute cu referire la sectorul financiar, a reiterat necesitatea inițierii cât mai curând a unei evaluări</p>

		<p>(bazate pe calcule actuariale) a sectorului de asigurări „Carte Verde” de către o entitate de audit cu experiență și renume internațional.</p> <p>Reieșind din cele expuse, precum și urmare celor expuse, articolul 31 alineatul (2) a fost redactat și expus după cum urmează: <i>„c) prezintă autorității de supraveghere o dată la doi ani, în termen de 5 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune un raport privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă, efectuat de către o entitate de audit cu experiență și renume internaționale. Criteriile care trebuie să fie întrunite de entitatea de audit în scopul calificării acesteia drept o entitate de audit cu experiență și renume internaționale, precum și modul de selectare și aprobare prealabilă a acesteia se stabilesc prin actele normative ale autorității de supraveghere.”.</i></p>
	<p>Art. II, nu suntem de acord cu introducerea alineatul 71 deoarece în opinia noastră contravine flagrant normelor de oază prevăzute în Constituția Republicii Moldova, dreptul de acces liber la justiție este un drept de o importanță considerabilă, este un drept fundamental, „idealul de justiție adevărată, făcută cu respectarea drepturilor omului”. Acest drept este în același timp o garanție a exercitării celorlalte drepturi prevăzute în Constituție, iar garantarea acestui drept este cosubstanțială cu însuși spiritul Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (art.6 al CEDO)</p> <p>Dreptul la un proces echitabil beneficiază în cuprinsul Convenției atât de garanții generale, cât și de garanții speciale. Acestea sînt: dreptul de a fi judecat de un tribunal independent și imparțial, dreptul de a fi judecat într-un termen rezonabil, publicitatea procedurii și respectarea prezumției de nevinovăție, dreptul la apărare. Dreptul la o audiere echitabilă este o garanție implicită a dreptului la un proces echitabil.</p> <p>Cerința echității este consacrată din primele cuvinte ale articolului 6 și importanța sa este considerabilă. Echitatea presupune o apreciere „ în concret” a cauzei. Pentru respectarea acestei exigențe, este nevoie de o serie de garanții implicite de o deosebită importanță, cum ar fi obligația de motivare a hotărârilor judecătorești, principiul egalității armelor, dreptul de a nu se autoacuză, prezența persoanei la audiere și contradictorialitatea procedurii. În rapoartele anterioare privind respectarea drepturilor omului în Republica Moldova avocații parlamentari nu o dată au menționat cele mai actuale probleme ce țin de asigurarea dreptului de acces liber la justiție, printre acestea fiind încălcarea de către instanțele judecătorești a normelor</p>	<p style="text-align: center;">Se comentează.</p> <p>Actele administrative emise de Comisia Națională a Pieței Financiare, derivă din faptul că este o autoritate publică investită cu putere de decizie, de dispensă, de interdicție, de intervenție, de control și de sancționare disciplinară și administrativă, în limitele stabilite de legislație, a participanților la piața financiară nebancaară.</p> <p>Subsecvent, în vederea respectării obligației statului de a proteja interesele naționale în activitatea economică și financiară (articolul 126 alin. (2) lit. c) din Constituție) și în scopul elaborării unui cadru regulatoriu prudent pentru piețele financiare și a unui cadru de supraveghere echivalent cu cel în vigoare în Uniunea Europeană, autorul proiectului a stabilit această derogare anume în cadrul administrării speciale în condițiile legii. Autoritatea de supraveghere deține competențele necesare pentru a impune întreprinderilor de asigurare și de reasigurare să remedieze punctele slabe sau deficiențele identificate în cursul procesului de supraveghere, fiind necesară executarea imediată și neîntreruptă a actelor CNPF.</p> <p>Luând în considerație specificul pieței financiare nebancaare și importanța funcționării regulamentare a acesteia, este imperios de a acorda garanții regimului de executarea a actelor autorității de supraveghere. Reieșind din imperativul excluderii practicilor abuzive de imixtiune admise de către și prin intermediul instanțele judecătorești, întru neadmiterea subrogării prerogativelor autorității de supraveghere Astfel, art. 23 Legea nr.192/1998 statuează prezumpția existenței interesului public în executarea imediată și neîntreruptă a actelor CNPF.</p>

	<p>procesuale care garantează dreptul la un proces echitabil, inclusiv neasigurarea acțiunii, exprimate prin respingerea cererii privind suspendarea deciziilor organului emitent, la fel și excluderea prin lege a dreptului de a suspenda decizia organului emitent pînă la soluționarea cauzei în fond. Curtea Europeană a Drepturilor Omului nu o dată a considerat în numeroasele sale hotărîri drept o încălcare a dreptului de asigurare a acțiunii, manifestate inclusiv prin suspendarea deciziei organului emitent. Pentru a evita încălcarea acestui drept, legiuitorul a introdus în Codul de procedură civilă și Codul administrativ, ca principiu de bază, dreptul de a suspenda o decizie pînă la examinarea cauzei în fond. Operarea modificărilor în Lege în sensul excluderii dreptului de a suspenda hotărîrea CNPF va face inutilă de fapt contestare.</p> <p>Ingerința statului urmează a fi interpretată în orice formă de ingerință din partea oricărei autorități care exercită puterea sau obligațiile și/sau care se află în serviciul public. În situația dată, considerăm că este îngrădirea dreptului persoanei vizate în hotărîrea CNPF, care are dreptul de a o contesta, însă fără dreptul de a suspenda executarea ei, așa mod, nu satisface exigențele prevăzute de Constituția RM și CEDO pe motiv, că nu urmărește nici un scop legitim și nu este necesară într-o societate democratică. Condiția menționată considerăm că nu se încadrează în "triplu test", care este obligatorie pentru aplicarea oricărei ingerințe ("formalitate", "condiție", "restricție, în cazul dat sancționare financiară"). Dacă aceste trei condiții sunt întrunite, ingerința statului va fi considerată legitimă, și obligația de a proba îi revine statului. Dacă însă statul nu prezintă probe privind respectarea uneia din cele trei condiții, se constată că ingerința dată este nejustificată și, respectiv dreptul și libertatea persoanei de ași exercita acest drept a fost violat. Ingerința statului urmează a fi interpretată în orice formă de ingerință din partea oricărei autorități care exercită puterea sau obligațiile și/sau care se află în serviciul public. Din motivele expuse considerăm că în cazul prezentării către Parlament a proiectului de lege și promulgarea ei, vor fi încălcate art. art. 20, 26 și 46 din Constituție, fiind încălcat în așa mod dreptul în accesul liber la justiție, dreptul la apărare și dreptul de proprietate.</p>	
Centrul Național Anticorupție	Lipsă de obiecții sau propuneri.	Se acceptă.